Vastaanottaja
Ylivieskan kaupunki
Asiakirjatyyppi
Raportti
Päivämäärä
24.01.2023

SAIMANKADUN ASEMAKAAVAN MUUTOS
LUONTOLAUSUNTO

RAMBOLL Bright ideas. Sustainable change.

LUONTOLAUSUNTO

Päivämäärä	**24.01.2023**
Tilaaja	**Ylivieskan kaupunki**
Asiakirjatyyppi	**Raportti**
Versio	**2**
Laatija	**Riku Kangasniemi ja Mikko Jalo**
Tarkastaja	**Jani Järvi ja Laura Ahopelto**
Kannen kuva	**Saimankadun asemakaava-alueen kasvillisuutta.**

Kannen kuva ja muut valokuvat, ellei toisin mainita:
Riku Kangasniemi / Ramboll Finland Oy

Ramboll Finland Oy
PL 25
Itsehallintokuja 3
02601 ESPOO

P +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
https://fi.ramboll.com

Ramboll Finland Oy
Y-tunnus 0101197-5, ALV rek.
Kotipaikka Espoo

SISÄLTÖ

1.	**Johdanto**	**1**
2.	**Aineisto ja menetelmät**	**3**
2.1	Lähtötiedot	3
2.2	Menetelmät	3
2.3	Selvitysalue	3
3.	**Tulokset**	**4**
3.1	Maastohavainnot	4
3.2	Ekologiset yhteydet	8
4.	**Johtopäätökset ja suositukset**	**9**
5.	**Lähdeluettelo**	**10**

1. JOHDANTO

Ylivieskan kaupunki suunnittelee asemakaavan muutosta Männistön Saimankadun kaava-alueella. Alueen sijoittuminen Ylivieskassa on esitetty kuvassa 1 ja tarkemmin kuvassa 2. Asemakaavanmuutoksen tavoitteena on Saimankadun ja Taanilan yhtenäiskoulun alueen välissä sijaitsevan korttelin 50 asuinpientalotonttien 3 ja 4 muuttaminen yhdeksi asuinpientalotontiksi, jolle suunnitellaan vuokratalon rakentamista.

Asemakaavan muutosta varten alueelle suoritettiin maastokäynti alueen luontoarvojen selvittämiseksi. Maastokäynnillä keskityttiin erityisesti luontodirektiivin IV(a) liitteen lajien esiintymiseen ja muihin lakisääteisesti suojeltuihin ja uhanalaisiin lajeihin ja luontotyyppeihin. Maastokäynnillä ei tehty varsinaisia luontokartoituksia, vaan arvioitiin selvitysalueen soveltuvuutta luontoarvojen esiintymiselle. Tässä raportissa kuvataan maastokäynnin tulokset ja johtopäätökset. Raportoinnista ovat vastanneet biologi, FM Riku Kangasniemi ja biologi, FM Mikko Jalo Ramboll Finland Oy:stä. Maastokäynnistä on vastannut biologi, FM Riku Kangasniemi.

Kuva 1. Asemakaava-alueen sijoittuminen Ylivieskassa. Merkitty karttaan keltaisella ympyrällä. Karttakuva: Maanmittauslaitos.

Kuva 2. Asemakaava-alue. Merkitty karttaan punaisella katkoviivalla. Kuva: Ylivieskan kaupunki.

2. AINEISTO JA MENETELMÄT

2.1 Lähtötiedot

Selvitysalueella on tehty aiemmin luontoselvitys, jossa tarkasteltiin alueen kasvi- ja lintulajistoa sekä luonnon monimuotoisuudelle tärkeitä kohteita (Polojärvi ja Koistinaho 2018). Nyt muutettavalta Saimankadun asemakaava-alueelta ei tuolloin löydetty sellaisia luontoarvoja tai lajiesiintymiä, jotka rajoittaisivat alueen maankäyttöä. Suomen Lajitietokeskuksen tietokannassa (2023) ei ole havaintoja huomionarvoisista lajeista selvitysalueelta.

2.2 Menetelmät

Selvitysalueelle tehtiin maastokäynti 9.10.2023, jolloin arvioitiin alueen soveltuvuutta EU:n luontodirektiivin IV(a) liitteen lajeihin lukeutuvien liito-oravan, viitasammakon ja lepakoiden elinympäristönä. Varsinaisia kartoituksia lajien esiintymisestä ei tehty, sillä vuodenaika ei ollut optimaalinen kyseisten lajien kartoittamiselle, mutta elinympäristöjen soveltuvuuden arviointia oli mahdollista tehdä. Lisäksi tarkasteltiin alueen yleisiä luonnonoloja, alueen luontotyyppejä sekä alueella esiintyviä lajeja. Pääpainopiste oli uhanalaisten ja lakisääteisesti suojeltujen luontotyyppien sekä lajien etsinnässä (luonnonsuojelulaki 9/2023 64 § ja 65 §, luonnonsuojeluasetus 1709/2015, vesilain 2. luvun 11 §). Alueen sijoittumista osaksi Ylivieskan ekologista verkostoa tarkasteltiin alueen osayleiskaavan perusteella.

2.3 Selvitysalue

Asemakaava-alue (Kuva 2) toimi selvitysalueena.

3. TULOKSET

3.1 Maastohavainnot

Selvitysalue on kulttuurivaikutteista joutomaata (Kuvat 3–7). Alue on ilmeisesti entinen pelto, jolla sijaitsee joitakin vanhoja, matalia ojia. Ojat eivät syksyllä enää erottuneet maastosta runsaan ja korkean kasvillisuuden vuoksi, mutta joissakin ilmakuvissa ne ovat juuri ja juuri havaittavissa. Ojat ovat hoidon puutteen vuoksi täyttyneet eloperäisestä aineksesta ja kasvillisuudesta. Oletettavasti ojat kuivuvat kesällä kokonaan.

Maastokäynnillä selvitysalueen ei havaittu olevan soveltuvaa elinympäristöä liito-oravalle, eikä alueella havaittu lepakoiden mahdollisia lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Avoveden ilmeisen vähäisten määrien sekä erittäin runsaan kasvillisuuden vuoksi kohde ei tämän arvion mukaan sovellu viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikaksi.

Selvitysalueella ei havaittu myöskään lakisääteisesti suojeltuja tai uhanalaisia lajeja tai luontotyyppejä (luonnonsuojelulaki 9/2023 64 § ja 65 §, luonnonsuojeluasetus 1709/2015, vesilain 2. luvun 11 §).

Selvitysalueella havaittiin maastokäynnillä runsaasti komealupiinia, joka on haitallinen vieraslaji (Kuva 8). Komealupiini kuuluu sekä Suomen kansalliseen vieraslajiluetteloon ja -strategiaan (1709/2015 ja 704/2019) että EU:n vieraslajiluetteloon. Komealupiiniesiintymien sijainti selvitysalueella on esitetty kartalla kuvassa 9.

Kuva 3. Rehevää joutomaakasvillisuutta selvitysalueella.

Kuva 4. Kuva selvitysalueelle Vienonkadun ja Saimankadun risteyksestä.

Kuva 5. Selvitysalueen kasvillisuutta Saimankadulta Vienonkatua kohti kuvattuna.

Kuva 6. Selvitysalueen kasvillisuutta sähkölinjan kohdalla.

Kuva 7. Selvitysalueen kasvillisuutta Taanilan koulun pohjoispuoliselta jalkakäytävältä kuvattuna.

Kuva 8. Komealupiineja selvitysalueella.

Kuva 9. Komealupiinin esiintyminen selvitysalueella. Ilmakuva ei ole ajantasainen.

3.2 Ekologiset yhteydet

Selvitysalue rajautuu etelässä Taanilan yhteiskouluun sekä muissa ilmansuunnissa asuinkäytössä oleviin pientaloihin ja niiden pihoihin. Selvitysalueelle ei ole voimassa olevassa osayleiskaavassa (2021) merkitty ekologisia yhteyksiä.

4. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET

Maastokäynnin ja lähtötietotarkastelujen perusteella kaava-alueella ei esiinny sellaisia luontoarvoja, joita olisi huomioitava kaavan suunnittelussa. Kaava-alue ei ole ekologisten yhteyksien kannalta merkittävä.

Selvitysalueella havaittiin maastokäynnillä komealupiinia, joka on haitallinen vieraslaji. Kiinteistön omistajan tai haltijan on vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 4 §:n mukaan huolehdittava kohtuullisista toimenpiteistä kiinteistöllä esiintyvän haitallisen vieraslajin hävittämiseksi tai sen leviämisen estämiseksi. Erityisesti rakentamisen aikaisissa toiminnoissa tulee huomioida, ettei vieraslajeja pääse leviämään muualle ja että vieraslajiperäiset maamassat käsitellään ja hävitetään asianmukaisesti.

Alueelle ei ole tämän selvityksen mukaan tarve tehdä täydentäviä luontoselvityksiä asemankaavamuutosta varten.

24.01.2023
Ramboll Finland Oy

5. LÄHDELUETTELO

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Keskustan osayleiskaava 2030 muutos Taanilan alueella. Ylivieskan kaupunki 2021. Viitattu 11/2023

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 1709/2015

Luonnonsuojeluasetus 160/1997

Luonnonsuojelulaki 9/2023

Polojärvi, K. ja Koistinaho T. Ylivieskan Taanilan alueen asemakaavaton alue. Luontoselvitys 2018, Luontotyypit, kasvillisuus ja linnusto. Ylivieskan kaupunki, Ympäristöyksikkö 2018.

Suomen Lajitietokeskus. 2023. Tietokannan havainnot. Viitattu 10/2023.

Valtioneuvoston asetus vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta 704/2019.

Vieraslajiportaali. 2023. vieraslajit.fi. Viitattu 10/2023.